

Erottelupistelomake virtsainkontinenssin alustavaan erotusdiagnostiikkaan

Pvm _____

Nimi _____

Henkilötunnus _____

Rastittakaa sopivin vaihtoehto ☒	0	1	2
1. Montako kertaa käynte virtsalla päivisin	☐ 5–7	☐ 8–10	☐ yli 10
2. Montako kertaa joudutte nousemaan öisin virtsalle	☐ 0–1	☐ 2–3	☐ yli 3
3. Tuntuuko teistä, että virtsarakkoon jää virtsaa WC:ssä käynnin jälkeen	☐ ei	☐ joskus	☐ usein
4. Aiheuttaako kiire tai jännitys teille virtsaamispakkoa	☐ ei	☐ lievää	☐ voimakasta
5. Karkaako teiltä virtsaa ponnistamistilanteissa (esim. yskäisy, aivastus, nauru)	☐ kyllä	☐ joskus	☐ ajoittain muulloinkin
6. Karkaako virtsa välittömästi em. ponnistuksen yhteydessä	☐ kyllä	☐ en osaa sanoa	☐ vasta ponnistuksen jälkeen
7. Tunnetteko virtsaamistarvetta ennen virtsan karkaamista	☐ ei	☐ joskus	☐ usein
8. Paljonko teiltä karkaa virtsaa kerrallaan	☐ tippoja	☐ lirus	☐ virtsa alkaa valua
9. Pystytkö virtsatessanne keskeyttämään virtsasuihkun	☐ kyllä	☐ aika hyvin	☐ ei onnistu
10. Onko teillä hoidettuja virtsatietulehduksia viimeisten kahden vuoden aikana	☐ ei	☐ 1–2	☐ yli 2 / kroonisesti

Pistemäärä yhteensä _____

(Lähde: Mäkinen J, Kujansuu E, Nilsson CG, Penttinen J, Korhonen M. Virtsainkontinenssin arviointi ja hoito perusterveydenhoidossa. Suom Lääkäril 1992;47:2373-5)

Ohjeita lääkärille

Erottelupistelomake

Pisteet lasketaan yhteen.

Tulkinta:

Mitä suurempi pistemäärä, sitä vahvemmin oireilu sopii pakkoinkontinenssiin (< 7 viittaa ponnistusinkontinenssiin, > 7 viittaa pakko- tai sekainkontinenssiin).

Jos pistemäärä on < 7,

on tämä viite ponnistusinkontinenssista.

1. Jos subjektiivinen haitta-aste on < 50 %, suositellaan potilaan lähettämistä fysioterapiaan lantionpohjalihasten vahvistamista varten. Tarpeen mukaan annetaan ohjeita painonpudotukseen ja/tai määrätään potilaalle paikallisestrogenei. Jos potilas ei seuraavaan kontrolliin mennessä ole saanut minkäänlaista helpotusta oireisiinsa, lähetetään potilas erikoislääkärin tutkimuksiin.
2. Jos subjektiivinen haitta-aste on > 50 %, suositellaan potilaan lähettämistä erikoislääkärille.

Jos pistemäärä on > 7,

viittaa tulos vahvasti pakkoinkontinenssiin.

1. Jos subjektiivinen haitta-aste on < 70 %, suositellaan potilaalle annettavaksi virtsaamispäiväkirja ja virtsarakon harjoittamisohjeet. Myös detrusorlihakseeseen vaikuttavaa lääkitystä voidaan kokeilla. Jos potilas ei ole saanut helpotusta oireisiinsa 3–4 kk kuluessa, suositellaan potilaan lähettämistä erikoislääkärille.
2. Jos subjektiivinen haitta-aste on > 70 %, suositellaan potilaan lähettämistä erikoislääkärille.

HUOMIO! Ennen hoidon aloittamista tehdään sisätutkimus, tutkitaan virtsakoe, kliininen ja neurologinen status jne. Mikäli näissä ilmenee poikkeavaa, on erikoislääkärin hoito ensisijalla. Potilaan lähettämistä erikoislääkärille suositellaan myös siinä tapauksessa, että aiempi hoito (lääkitys, leikkaus jne.) on epäonnistunut.